Lietas Nr. 19430063425
Lietas arhīva Nr. K71-0437-25/2
ECLI:LV:VRT:2025:0814.19430063425.1.S

Vidzemes rajona tiesa
S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2025.gada 14.augustā

Tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Maija Bogdane,
piedaloties prokurorei Karinai Zauerei,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties alkohola ietekmē šādos apstākļos.

/Datums G/ ap plkst. 15.15 /Persona A/, atrodoties alkohola ietekmē, būdams persona, kuram nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, jo tās atņemtas ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes 2024. gada 3. decembra lēmumu Nr. /Numurs A/ uz 5 gadiem (lēmums stājies spēkā 2025. gada 13. februārī), vadīja automašīnu "VW PASSAT VARIANT", ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistracijas numurs A/, /Ceļa posms A/, kur autoceļa 110. kilometrā avarēja, iebraucot mājas /Adrese A/ nožogojumā. Izdarot pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai, /Persona A/ izelpotajā gaisā konstatētas 2,6640 promiles, kas pielīdzināmas alkohola koncentrācijai asinīs.

Tādējādi /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais sevi par vainīgu atzina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, atzina visus apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus. Apsūdzētais izteica lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, apliecinot, ka viņam saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[3] Tiesai, kas ir iepazinusies ar lietas materiāliem un ir pārbaudījusi tos, nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, apsūdzētais lūdza pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā. Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, prokurores izteikto viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu.

[4] Pirmstiesas procesā doto juridisko vērtējumu apsūdzētā darbībām, kvalificējot tās pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, tiesa atzīst par pareizu juridisko kvalifikāciju. Tiesa konstatē, ka apsūdzētā /Persona A/ vaina ir pierādīta un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

[5] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek norādīts.

[6] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā personību raksturojoši dati, no kuriem, kopsakarā ar apsūdzētā paskaidrojumiem tiesas sēdē, izriet, ka apsūdzētais ir pilngadīgs, LR pilsonis, šķīries, nepabeigta pamatskolas izglītība, apgādībā viens nepilngadīgs bērns. Pēc apsūdzētā tiesas sēdē paskaidrotā – viņš strādā algotu darbu Igaunijā. No IeM Informācijas centra izdrukas "Personas identifikācijas risinājums" izriet, ka krimināli sodīts vairākkārt, piemērotie sodi izciesti, sodāmība dzēsta. Pēdējā gada laikā saukts pie administratīvās atbildības. Apsūdzētajam nav ne maznodrošinātā, ne trūcīgā statuss.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums ir klasificējams kā mazāk smags noziegums, kuru izdarot, apsūdzētais ir apdraudējis sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā. Turklāt ņemams vērā, ka apsūdzētais vadīja automašīnu atrodoties 2,66 promiļu reibumā un radīja ievērojamu sabiedrisko bīstamību, jo apdraudēja citus satiksmes dalībniekus, kā arī izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, iebraucot dzīvojamās mājas nožogojumā.
[8] Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta nosacījumiem, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.
[9] Nosakot apsūdzētajam /Persona A/ soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, kuru ietvaros tiesa vērtē izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā faktiskos lietas apstākļus un to, ka apsūdzētais, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu, izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē. Minētais apstāklis pastiprina savas vainas atzīšanu un nožēlošanu, taču netiek vērtēts kā patstāvīgs atbildību mīkstinošs apstāklis.
[10] Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktā likums paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīgo nodarījumu izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Apstākli, ka apsūdzētais atzīst savu vainu un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzēto.

[11] Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu nekonstatē apsūdzētā atbildību pastiprinošus apstākļus.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[12] Tiesa norāda, ka viens no būtiskākajiem krimināltiesību principiem ir soda individualizācijas princips, kas izriet no taisnīguma principa. Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētos soda veidus par šo noziedzīgo nodarījumu, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, ievērojot Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas nosakāms panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, nosakot to panta sankcijā noteiktā vidējā apmērā. No IeM Informācijas centra izdrukas “Personas identifikācijas risinājums” ar ziņām par kriminālprocesiem redzams, ka apsūdzētais kopumā sodīts varākkārt, tai skaitā, 2018.gadā sodīts arī par analoga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu. Tiesa konstatē, ka apsūdzētais turpina ignorēt likumus, agrāk piemērotie sodi nav sasnieguši mērķi. Apsūdzētais ignorējis Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes 2024.gada 3.decembra lēmumu, ar kuru viņam atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem, turklāt, transportlīdzekli vadījis būdams alkohola ietekmē, ar pārbaudē konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 2,6640 promiles. Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 21. panta pirmo daļu transportlīdzekļa vadītājam aizliegts piedalīties ceļu satiksmē, ja viņš atrodas alkohola reibumā, kas pārsniedz 0,5 promiles (noteiktām personu grupām — 0,2 promiles).Tiesa ņem vērā vispārzināmus apstākļus par to, ka alkohola koncentrācija asinīs 2,6640 promiles ir ārkārtīgi bīstams rādītājs, jo šādā reibuma pakāpē cilvēka kognitīvās un motorās spējas ir smagi traucētas. Palielinoties alkohola koncentrācijai asinīs, būtiski pieaug iespējamība iekļūt ceļu satiksmes negadījumā, rodas apdraudējums gan pašam vadītājam, gan citiem satiksmes dalībniekiem.
Tiesa piekrīt prokurores paustajam viedoklim, ka /Persona A/ nav izdarījis secinājumus par noziedzīgo darbību nepieļaujamību. Apsūdzētā atrašanās brīvībā apdraud sabiedrības drošību un ar likumu aizsargātās intereses. Tiesa secina, ka nav pamata noteikt sodu, kas nebūtu saistīts ar reālu brīvības atņemšanu, jo soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija kā obligātu paredz arī papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem.
[13] Tiesa saskata pamatu apsūdzētajam piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana atstāt spēkā līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
[14] Krimināllikuma $70.^{14}$ panta $1.^{1}$ daļa noteic, ja izdarīts šā likuma 262.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

Apsūdzētā vadītais transportlīdzeklis pieder citai personai, tāpēc lemjams jautājums par transportlīdzekļa pilnas vai daļējas vērtības piedziņu no apsūdzētā par labu valstij.

No uzziņas par transportlīdzekļa VW PASSAT VARIANT, ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistracijas numurs A/, vērtību redzams, ka vidējā pārdošanas cena ir 883 EUR.

Transportlīdzekļa vērtība ietver sevī transportlīdzekļa reālu un patiesu novērtējumu, ņemot vērā tā modeli, izlaiduma gadu, nobraukumu, motora tilpumu, iespējamos bojājumus un tml. Tiesa konstatē, ka pirmstiesas procesā procesa virzītājs, nosakot transportlīdzekļa vērtību, šos apstākļus ir ņēmis vērā. Tiesai nav pamata apšaubīt noteikto transportlīdzekļa vērtību.

Tiesa secina, ka lieta faktiski nesatur ziņas par apsūdzētā finansiālajām iespējām, mantisko stāvokli. Zināms, ka apsūdzētajam nav piešķirts maznodrošinātās vai trūcīgās personas statuss. Pēc pašā teiktā strādā algotu darbu. Tiesa secina, ka no apsūdzētā par labu valstij piedzenama transportlīdzekļa pilna vērtība 883 EUR apmērā, nosakot termiņu konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības atlīdzināšanu.

[15] Lietā nav izlemjamu jautājumu par procesuālajiem izdevumiem, jo tādu lietā nav. DVD-R disku, kurš glabājas kopā ar krimināllietas materiāliem, ir pamats atzīt par elektronisko dokumentu un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520., 527.- 531.pantu, tiesa

nosprieda:

atzīt par vainīgu /Persona A/ Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

/Persona A/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana atstāt spēkā līdz spriedums stāsies spēkā.

DVD-R disku, kurš glabājas kopā ar krimināllietas materiāliem, atzīt par elektronisko dokumentu un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 70.^{14} panta 1.^{1}daļu piedzīt no /Persona A/ valsts labā pilnu transportlīdzekļa VW Passat Variant, valsts reģistrācijas numurs /Reģistracijas numurs A/, vērtību EUR 883,- (astoņi simti astoņdesmit trīs euro), nosakot termiņu konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības atlīdzināšanu. Samaksa veicama kontā Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, konts Nr.LV02TREL819045815400B BIC kods TRELLV22, EKK F22010010, norādāmais maksājuma mērķis – konfiscējamās mantas aizstāšanas vērtības atlīdzināšana kriminālprocesā Nr.19430063425.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Prokurore un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pieejamības dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma saņemšanas tiesa sagatavo pilnu spriedumu un paziņo tā pieejamības dienu.

Ja tiek sagatavots pilnais spriedums, tad tas daļā par tiesas piespriesto sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem ir pārsūdzams apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību vai protestu desmit darbdienu laikā pēc pilnā sprieduma pieejamības dienas iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Saīsinātā sprieduma pieejamības diena - 2025.gada 14.augusts.

Tiesnese *(paraksts*)* M.Bogdane

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2025.gada 29.augusts

**Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.*